

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์

ข่าวการระบาดใน/ต่างประเทศ

สัปดาห์ที่ 5 ระหว่างวันที่ 29 มกราคม - 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

(Outbreak Verification Summary, 5 th Week, Jan 29 – Feb 4, 2006)

✍ เรียบเรียงโดย สุชาดา จันทสิทธิ์ยากร

กลุ่มงานเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา

✉ meow@health.moph.go.th

ในสัปดาห์ที่ 5 ระหว่างวันที่ 29 มกราคม - 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สถานการณ์ในประเทศ

1.1 กลุ่มอาการตุ่มผื่นแดงมีน้ำใสในนักเรียนที่เข้าค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี จังหวัดนครสวรรค์ พบผู้ป่วยรวม 97 ราย

ระหว่างวันที่ 29 - 31 มกราคม พ.ศ. 2549 โรงเรียนแห่งหนึ่งในตำบลวังข่อย อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ จัดกิจกรรมเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เข้าร่วมกิจกรรม 115 คน เป็นชาย 64 คน หญิง 51 คน โดยในช่วงบ่ายวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2549 มีนักเรียนร่วมกิจกรรมที่ฐานกิจกรรมทั้ง 4 ฐานคือ ฐานไต่เชือก ฐานข้ามสระน้ำ ฐานโหนเชือก และฐานคลาน จำนวน 97 คน อีก 18 คน ไม่ได้ผ่านฐานคลาน หลังจากนั้นได้อาบน้ำและพักผ่อนตามอัธยาศัย ต่อมาเวลา 18.30 น. มีนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมที่ฐานคลานเริ่มทยอยป่วยด้วยอาการคัน มีผื่นแดงขึ้นตามแขน ขา และลำตัว ในวันรุ่งขึ้น บางรายมีไข้ ปวดศีรษะ เจ็บคอ ตุ่มมีน้ำใส และตุ่มน้ำหนองร่วมด้วย รวมทั้งหมด 97 ราย คิดเป็นอัตราป่วย ร้อยละ 100.0 เข้ารับการรักษาที่สถานีอนามัยบ้านวังข่อย 60 ราย โรงพยาบาลไพศาลี 18 ราย เก็บตัวอย่างน้ำเหลืองจากตุ่มที่ผิวหนังของนักเรียนที่มี ตุ่มน้ำใส ผื่นคัน และมีไข้ จำนวน 18 ราย ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคที่โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ ให้ผลลบทุกตัวอย่าง หลังได้รับการรักษาทุกรายอาการทุเลา

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 นครสวรรค์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ โรงพยาบาลไพศาลี และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอไพศาลี สอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่ พร้อมเก็บตัวอย่างแกลบผสมมูลแพะ มูลหมู มูลวัว ที่ใช้ราดพื้นในบริเวณฐานคลาน ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่ศูนย์สุขศาสตร์สัตว์เขต 9 พิษณุโลก เบื้องต้นพบเชื้อแบคทีเรีย

การนำเด็กนักเรียนมาอยู่รวมกันหรือร่วมทำกิจกรรมจำนวนมาก ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าค่ายกิจกรรมต่าง ๆ การเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือการแข่งขันกีฬา มักจะเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้มีการเจ็บป่วย หรือการบาดเจ็บจากการร่วมกิจกรรมโดยไม่คาดคิดเสมอ และหลายเหตุการณ์สามารถหลีกเลี่ยงหรือป้องกันได้ หากมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขร่วมเป็นกรรมการ หรือให้การปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบ และดูแลเรื่องความปลอดภัย การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม และการสุขาภิบาลอาหาร ดังนั้น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดควรทำงานประสานเป็นเครือข่ายกับโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กนักเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วย จากการร่วมทำกิจกรรมโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือโดยไม่ระมัดระวังเท่าที่ควร

1.2 สงสัยอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเนื้อหมูที่ปนเปื้อนสารเคมีหรือโลหะหนัก จังหวัดน่าน พบผู้ป่วยรวม 8 ราย

วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2549 เด็กชายอายุ 10 – 14 ปี รวม 9 คน อยู่ที่หมู่ 1 บ้านนาคำ ตำบลศิลาเพชร อำเภอปัว จังหวัดน่าน ซื้อเนื้อหมูสดจำนวน 1.5 กิโลกรัม ผักบุ้ง และลูกชิ้นเนื้อ จากตลาดสดบ้านกั้ง และซื้อน้ำจิ้มสุกี้ชนิดแบ่งขายเป็นถุง และน้ำจิ้มสุกี้ใส่ขวดสำเร็จรูป จากร้านค้าในหมู่ 9 ตำบลศิลาเพชร มาปรุงเป็นหมูกระทะรับประทานร่วมกันระหว่างเวลา 18.30 – 21.30 น. คั้นนั้น เด็กบางคนเริ่มป่วยด้วยอาการนอนไม่หลับ ในวันรุ่งขึ้น มีอาการอ่อนเพลีย เวียนศีรษะ ง่วงนอน บางรายมีอาการคอแข็ง หลังแข็งเกร็งเป็นระยะ และตาข้าง รวม 8 ราย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชปัว 4 ราย เก็บตัวอย่างเลือด และปัสสาวะส่งตรวจหาสารเคมี และโลหะหนัก ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ จังหวัดพิษณุโลก ยังไม่ทราบผล ไม่สามารถเก็บตัวอย่างอาหารส่งตรวจยืนยันสาเหตุของการป่วย เนื่องจากได้รับประทานหมดแล้ว หลังได้รับการรักษา ทุกรายอาการทุเลา

การป่วยในครั้งนี้จะเกิดจากรับประทานอาหารที่ปนเปื้อนสารเคมีหรือโลหะหนัก อาหารที่สงสัยได้แก่เนื้อหมู เนื่องจากไม่ได้ล้างก่อนปรุงเป็นอาหาร และเด็กอีก 1 คน ที่ไม่มีอาการป่วย ให้ข้อมูลว่าไม่ได้รับประทานเนื้อหมูดังกล่าว จากการเฝ้าระวังไม่พบผู้ป่วยรายอื่นในชุมชน

2. สถานการณ์ในต่างประเทศ

2.1 การระบาดของโรค Chikungunya ที่หมู่เกาะในมหาสมุทรอินเดีย

เกาะ Reunion ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 ถึงปัจจุบัน มีผู้ป่วยรวม 50,000 ราย พบผู้ป่วยรายใหม่สูงถึง 15,000 ราย ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าโรคนี้จะไม่อันตรายถึงชีวิต แต่ผู้ป่วยจะมีไข้สูงและปวดข้อมากทางการได้ส่งทหารเข้าไปฉีดพ่นสารเคมี เพื่อทำลายตัวแก่ของยุงนำโรคทั่วเกาะ รวมทั้งขอความร่วมมือประชาชนให้นอนกางมุ้งและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาชนะที่มีน้ำขัง

เกาะ Seyhelles ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ถึงปัจจุบัน พบผู้ป่วยรวม 2,000 ราย เป็นผู้ป่วยรายใหม่ของเดือนมกราคม พ.ศ. 2549 ประมาณ 1,000 ราย ทางกรจะใช้มาตรการทางกฎหมายดำเนินการกับประชาชนที่ไม่ให้ความร่วมมือ ในการกำจัดยุงตัวแก่และทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงนำโรค

2.2 การระบาดของ Ross River Virus ที่ประเทศออสเตรเลีย ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2549 พบผู้ป่วยรวม 53 ราย ส่วนใหญ่อยู่ที่เมือง Mildura และ Echuca ซึ่งตั้งอยู่ริมแม่น้ำ Murray ผู้ป่วยจะมีไข้ ผื่น ปวดข้ออาการเหมือนข้ออักเสบ คาดว่าจะมีผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มสูงขึ้นในสัปดาห์ต่อ ๆ มา ทางกรได้แนะนำให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวป้องกันตนเองไม่ให้ถูกยุงกัด และทาสารขับไล่ยุง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลากลางคืน

2.3 การระบาดของอหิวาตกโรค ที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2549 พบผู้ป่วยรายใหม่ 770 ราย เสียชีวิต 34 ราย ที่ Kinkondja ทางเหนือของเมือง Katonga คาดว่าการระบาดจะยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง